

การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
ของโรงเรียนบ้านปากลอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 4*

ASSESSMENT OF PROJECT TO PROMOTE LEARNING TOWARDS
ACADEMIC EXCELLENCE OF BAN PAK LONG SCHOOL
NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 4

ชัยยุทธ จุลเสวตร์

Chaiyoot Junlasawate

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si thammarat Rajabhat University

E-mail: lpomezal@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเชิงประเมินผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินความเหมาะสมของ
บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิต ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่
ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านปากลอง ประชากรคือ นักเรียน 146 คน ครูผู้สอน 16
คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน 146 คน คณะกรรมการ
บริหารโครงการ 5 คน รวม 322 คน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน จำนวน 108 คน ครูผู้สอน
จำนวน 16 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน
108 คน คณะกรรมการบริหารโครงการ จำนวน 2 คน รวม 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
ประเมิน คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย
พบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียน
บ้านปากลอง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลอง ในภาพรวมมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ
ทางวิชาการของโรงเรียนบ้านปากลอง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้าน
ผลผลิต จำแนกเป็น 4.1) ความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบ ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่

* Received March 31, 2022; Revised April 11, 2022; Accepted April 21, 2022

ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4.2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.3) ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ความเป็นเลิศทางวิชาการ, การส่งเสริมการเรียนรู้, การประเมินโครงการ

Abstract

This evaluation research article aims to assess the appropriateness of the context, inputs, processes, and outputs of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School. The population were 146 students, 16 teachers, 9 basic education committees, 146 students' parents, 5 project management committees, total 322 people. The sample group were 108 students, 16 teachers, 6 basic education committees, 108 students' parents 2 project management committees, total 240 people. The instrument used for the assessment was a questionnaire. The statistics used were mean and standard deviation. The results of the research were as follows: 1) The overall context of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at a high level of suitability. 2) The overall inputs of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at a high level of suitability. 3) The overall process of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at a high level of suitability. 4) Productivity, classified as 4.1) The overall successful model development of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at a high level of suitability. 4.2) The overall development of teacher learning management of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at the highest level. 4.3) The overall academic achievements of students of the project to promote learning towards academic excellence of Ban Pak Long School was at a high level.

Keywords: academic excellence, learning promotion, project evaluation

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องนำความรู้ไปประกอบอาชีพการดำรงชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะตามแนวทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ฉบับนี้ จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาคูครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียม และด้านประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่า และมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2559)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงานและคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกาย และจิตใจสมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญ

ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตของคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า การดำเนินงานในสถานศึกษา งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา และงานวิชาการยังเป็นงานหลัก เป็นงานส่วนใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา งานวิชาการจึงกลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของสถานศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบ ดังนั้นสถานศึกษาใดที่งานวิชาการก้าวหน้า หรือมีความเป็นเลิศทางด้านการศึกษาซึ่งทำให้สถานศึกษานั้นมักมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับของสังคม (ราชกิจจานุเบกษา, 2559) การบริหารงานวิชาการ จึงหมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของความเป็นเลิศทางวิชาการ (academic excellence) ก็ได้ถูกนำมาเข้ามาใช้บันทึกไว้ในนโยบายการจัดการศึกษาของไทย แม้คำว่าอิสรภาพทางวิชาการก็เช่นกัน ความหวังในการพัฒนาสังคมและสภาพแวดล้อมซึ่งควรมีผลสนองความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ จึงอยู่ที่จิตวิญญาณคนท้องถิ่น ซึ่งมีรากฐานความรักพื้นดินอย่างลึกซึ้ง การเปลี่ยนแปลงร่วมกันระหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับสรรพสิ่งอื่นๆ เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว แทนที่จะมีผลนำไปสู่เป้าหมายตามความปรารถนา กลับเปลี่ยนทิศทางหันกลับมาสู่การสั่งสมปัญหาเพิ่มมากขึ้นตามที่เขียนไว้ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายพัฒนาคนให้เป็นคนผู้มีความรับผิดชอบอย่างครบถ้วน โรงเรียนบ้านปากกลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีสภาพเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ขนาดกลาง ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียน 16 คน จากการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านปากกลองได้สรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนซึ่งจัดอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งมีนักเรียนทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา และเป็นโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณบนพื้นที่สูงของจังหวัด และมีนักเรียนที่ผู้ปกครองเป็นแรงงานทำสวนจึงทำให้นักเรียนมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ภาษา และพื้นฐานการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก 2) ปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปากกลอง ยังขาดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจากกรณีวิเคราะห์

ในหลักโครงสร้างรายวิชาโดยภาพรวม พบว่า ขาดการส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ขาดการบูรณาการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน ประกอบกับครูผู้สอนเองก็ยังไม่ใส่ใจในหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังคงใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ขาดการบูรณาการส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ ต่ำกว่าเกณฑ์ ที่โรงเรียนกำหนด อีกทั้งนักเรียนยังขาดความตระหนักและรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 3) ปัญหาด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการให้กับนักเรียนที่ผ่านมาโรงเรียนดำเนินการเฉพาะกลุ่ม ต่างคนต่างทำ ขาดการประสานความร่วมมือจากครูผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรม ทำให้การสื่อสารข้อมูลในการดำเนินงานไม่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนรับรู้และให้การสนับสนุนอยู่วงแคบ ทำให้การส่งเสริมความเป็นเลิศถูกจำกัดอยู่ในกลุ่มครูและนักเรียนที่รับผิดชอบ ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน 4) ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2562 บุคลากรของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ ไม่ครบตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด อีกทั้งไม่มีครูในบางวิชาเอก ประกอบกับครูผู้สอนเองมีภาระงานมากทั้งงานการเรียนการสอน งานนโยบายที่แยกส่วนจากการเรียนการสอนและงานพิเศษตามคำสั่งของโรงเรียน ทำให้ครูไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ 5) ปัญหาด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ จากรายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2562 และรายงานผลการแข่งขันทักษะวิชาการ ปีการศึกษา 2562 (โรงเรียนบ้านปากลง, 2562) พบว่าความสำเร็จในการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียนในปีการศึกษา 2562 ในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคและระดับชาติในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจมากนัก กล่าวคือ ระดับเขตพื้นที่ได้เหรียญทอง 16 เหรียญ เหรียญเงิน 4 เหรียญและเหรียญทองแดง 3 เหรียญ ซึ่งโรงเรียนเป็นตัวแทนของเขตพื้นที่ไปแข่งขันระดับภาคที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพียง 2 รายการ ทั้งที่การดำเนินงานดังกล่าวน่าจะส่งผลดีแห่งความสำเร็จมากกว่านี้ หากมีการวางแผน การบริหารจัดการ การสนับสนุนงบประมาณและการสร้างความร่วมมือที่ดี (โรงเรียนบ้านปากลง, 2563) จากที่ได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลจะเห็นได้ว่าสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นนับว่าเป็นการทำทลายความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำอย่างไรในการรักษาคุณภาพที่เป็นอยู่แล้วนั้นจะทำอย่างไรที่จะ

พัฒนาให้เป็นเลิศยิ่งกว่าเดิม ในฐานะที่ผู้ประเมินโครงการเป็นบุคลากรปฏิบัติงานในโรงเรียน บ้านป่ากลาง มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทาง วิชาการได้ปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบ พบว่าปัญหาสำคัญที่ควรมีการ ประเมินโครงการ ประการแรกคือ ระยะเวลาในการฝึกซ้อมทักษะทางวิชาการ ประการที่สอง สถานที่การฝึกซ้อมทักษะ ประการสุดท้ายคือด้านงบประมาณการดำเนินการฝึกซ้อมทักษะ ด้วยปัญหาที่สำคัญทั้งสามประการนี้ ผู้ประเมินตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนางาน วิชาการให้มีประสิทธิภาพจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็น เลิศทางวิชาการ ซึ่งยังไม่เคยมีการประเมินมาก่อนนับตั้งแต่ดำเนินโครงการ ทั้งนี้เพื่อทราบผล การดำเนินโครงการตั้งแต่ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนางานตลอดจนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไปจึงจำเป็นต้อง ตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยการดำเนินงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้า ความสำเร็จของ โครงการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านป่ากลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านป่ากลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทาง วิชาการ โรงเรียนบ้านป่ากลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้าน ป่ากลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้าน ป่ากลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) หรือเรียกโดยทั่วไปว่ารูปแบบการประเมินแบบซีบีบี (CIPP Model) โดยประเมินทั้งระบบของโครงการ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน กระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนและวิธีการ ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 322 คน ประกอบด้วย 1) นักเรียน คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่ากลาง

ปีการศึกษา 2563 จำนวน 146 คน 2) ครู คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านปากกลาง จำนวน 9 คน 4) ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 146 คน 5) คณะกรรมการบริหารโครงการ ที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 คน

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (Krejcie, R.V., & Morgan, D.W., 1970) สุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นนักเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับผลึกและแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 240 คน ประกอบด้วย 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน 2) ครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยกเว้นบุคลากรของโรงเรียนและผู้นำทางศาสนา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน 4) ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน 5) คณะกรรมการบริหารโครงการ ไม่นับรวมผู้ประเมิน จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านปากกลาง ปีการศึกษา 2563 มีจำนวน 6 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานคณะกรรมการบริหารโครงการเกี่ยวกับด้านบริบทของโครงการก่อนการดำเนินงานโครงการ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคณะกรรมการบริหารโครงการเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าในการดำเนินโครงการ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารโครงการเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของโครงการ 4) ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการกำกับ ติดตาม และด้านการประเมินผล 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารโครงการเกี่ยวกับคุณภาพในการพัฒนารูปแบบ โดยพิจารณาจาก 4 ด้าน ดังนี้ คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา คุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คุณภาพการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาและคุณภาพผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ 6) แบบสอบถามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคณะกรรมการบริหารโครงการเกี่ยวกับคุณภาพในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 6)

แบบสอบถามความคิดเห็นของของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับคุณภาพในด้านความสำเร็จของนักเรียน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินโครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนบ้านปากกลอง อำเภอนบพิตำ จังหวัด นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือใช้ในการ ประเมินโครงการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ
2. กำหนดแผนงานและโครงการ
3. กำหนดกิจกรรมหรืองานที่ปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยให้มีคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมหรืองานที่ปฏิบัติตลอดโครงการ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อของ ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 คน หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบกับเกณฑ์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.8 ถึง 1.0

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข มาจัดพิมพ์ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินต่อไป **การเก็บรวบรวมข้อมูล**

1. ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ประเมินได้ขอความร่วมมือ ในการกรอกแบบสอบถามโดยใช้เวลาหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการประเมินโครงการ พร้อมได้รวบรวมแบบสอบถามด้วย ตนเองตามเวลาและจำนวนที่กำหนด
2. ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครู ผู้ประเมินได้ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามโดยใช้ การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการประเมินโครงการพร้อมได้รวบรวม แบบสอบถามด้วยตนเองตามเวลาและจำนวนที่กำหนด
3. ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียน ผู้ประเมินได้ขอความร่วมมือครูที่ปรึกษาในห้องเรียนแต่ละ ชั้นตามที่กำหนดในการให้นักเรียนได้กรอกแบบสอบถาม โดยใช้การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และรายละเอียดในการประเมินโครงการ พร้อมได้รวบรวมแบบสอบถามตามเวลาและจำนวนที่ กำหนด
4. ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ปกครอง ผู้ประเมินได้ขอความร่วมมือครูที่ปรึกษาในห้องเรียนแต่ ละชั้นตามที่กำหนดในการให้ผู้ปกครองได้กรอกแบบสอบถาม โดยใช้การประชุมชี้แจง

วัตถุประสงค์ และรายละเอียดในการประเมินโครงการ พร้อมได้รวบรวมแบบสอบถามตามเวลาและจำนวนที่กำหนด

5. ผู้ประเมินที่เป็นคณะกรรมการบริหารโครงการ ผู้ประเมินได้ขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามโดยใช้การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการประเมินโครงการพร้อมได้รวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองตามเวลาและจำนวนที่กำหนด

6. ผู้ประเมินเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดครบร้อยละ 100 พร้อมนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับทุกฉบับ
2. แยกแบบสอบถามตามประเด็นที่ประเมินและแหล่งข้อมูล
3. กรอกข้อมูลที่หลงแบรห้สข้อมูล เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
4. นำเข้าข้อมูลและการคำนวณ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.)

5. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 4 มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อประเมินผล

ตารางที่ 1 ตารางแสดงประเด็นตัวชี้วัด ค่าน้ำหนักและเกณฑ์การประเมิน

ประเด็นตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (%)	เกณฑ์การประเมิน
บริบทของโครงการ (15 %)	(15)	
1. ความต้องการจำเป็นในการดำเนินโครงการ	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
2. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์	5	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
3. ความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
4. ความเป็นไปได้ของโครงการ	4	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
ปัจจัยนำเข้าของโครงการ (15 %)	(15)	
5. ด้านความสามารถของผู้รับผิดชอบโครงการ	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
6. ความเพียงพอของงบประมาณ	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
7. ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์อาคารสถานที่	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
8. วิธีดำเนินโครงการ	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
9. กิจกรรมของโครงการ	3	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
กระบวนการดำเนินโครงการ (25 %)	(25)	
10. ด้านการวางแผน	7	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
11. ด้านการดำเนินงานตามแผน	7	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
12. ด้านการกำกับ ติดตาม	7	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
13. ด้านการประเมินผล	4	

ประเด็นตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก (%)	เกณฑ์การประเมิน
		$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
ผลผลิตของโครงการ (45 %)	(10)	
14. คุณภาพในการพัฒนารูปแบบ โดยพิจารณาจาก 2 ด้าน ดังนี้	5	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
14.1 คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา	5	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
14.2 คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน	(15)	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
15.คุณภาพในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	(20)	$\bar{X} \geq 3.50, S.D < 1$
16. คุณภาพในด้านความสำเร็จของนักเรียน		
รวม	100	ทุกประเด็นตัวชี้วัด สูงกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด

ผลการวิจัย

การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง อำเภอหนองปีทา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการ ด้านบริบทของโครงการค่าน้ำหนักร้อยละ 15 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .66) อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีค่าน้ำหนักร้อยละ 15 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21, S.D. = .70$) อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินโครงการ ด้านกระบวนการของโครงการ มีค่าน้ำหนักร้อยละ 25 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .65) อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินโครงการ ด้านผลผลิต ได้แก่

4.1 ผลการประเมินโครงการ ด้านผลผลิตความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบ มีค่าน้ำหนักร้อยละ 10 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็น ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า

ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .65) อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ผลการประเมินโครงการ ด้านผลผลิตการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าน้ำหนักร้อยละ 15 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่ม ที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .39) อยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.3 ผลการประเมินโครงการ ด้านความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน มีค่าน้ำหนักร้อยละ 20 ผลการประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยภาพรวมจากความคิดเห็นของ ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .69) อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินโครงการ ด้านบริบทของโครงการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็ม ตามศักยภาพ ด้วยหลักการข้างต้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เหมาะสมกับ สติปัญญาและความสามารถของนักเรียนเพื่อพัฒนาด้านทักษะ พิสัย พุทธิพิสัย จิตพิสัย นำไปสู่ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นตามเป้าหมายของโรงเรียนและจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความเป็นเลิศด้านวิชาการ วิชาชีพ และมีสุนทรียภาพ ด้านดนตรี กีฬา ศิลปะการแสดงรวมถึงการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนายสาโรจน์ เทียนใส ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ที่กล่าวว่างานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โรงเรียนได้มีการจัดการเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดบริการ วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์

หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหาร โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนได้รับความรู้และความสามารถจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร และเป็นผู้นำในการจัดการทำหลักสูตรโดยรวมประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย โดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการนำหลักสูตรไปใช้ (สารโรจน์ เทียนใส, 2552)

2. ผลการประเมินโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนบ้านปากลงได้จัดสรรงบประมาณที่สามารถสนับสนุนการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ จากการดำเนินงานจะพบว่าโรงเรียนให้การสนับสนุนค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน สนับสนุนค่าเดินทาง เบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ในการเข้าค่าย ฝึกซ้อมทักษะทางวิชาการในระดับเครือข่าย ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ นอกจากนี้ในด้านอาคารสถานที่ ที่ใช้ในการฝึกซ้อมทักษะให้กับนักเรียน มีความเพียงพอ มีห้องเรียนประจำและห้องพิเศษที่ให้นักเรียน ได้ดำเนินการฝึกซ้อมทั้งในเวลาทำการและนอกเวลาทำการ ความพอเพียงของวัสดุ อุปกรณ์และ อาคารสถานที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมตามโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จและบรรลุผลเกินกว่าเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สารโรจน์ เทียนใส ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ที่กล่าวว่า ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์งบประมาณ ขวัญกำลังใจในการดำเนินโครงการ ติดตามและประเมินผลการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างแท้จริง (สารโรจน์ เทียนใส, 2552)

3. ผลการประเมินโครงการ ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้รับผิดชอบโครงการได้วางแผนการดำเนินงานไว้ อย่างรอบคอบ โดยเน้นการวางแผนการดำเนินงานอย่างรัดกุม รอบด้าน ผู้ประเมินได้ศึกษาข้อมูลผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ทรัพยากรที่มี วิเคราะห์ความเป็นไปได้รอบด้านเพื่อนำมาจัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีรูปแบบวิธีการ ดำเนินงานอย่างชัดเจน คิดรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย จากนั้นผู้รับผิดชอบโครงการได้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน ผ่านการประชุมชี้แจงเพื่อให้ทุก คนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงาน ทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มี ความเข้าใจถึงรูปแบบการดำเนินงาน พร้อมออกแบบเอกสารประกอบการดำเนินงานและถ่ายทอด วิธีการรอกเอกสารประกอบการดำเนินงานให้ทุกคน

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง การดำเนินการในลักษณะนี้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นลำดับขั้น ทำให้ความวิตกกังวลในรูปแบบการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องลดลง ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงรองลงมาจะพบว่าผู้ประเมินมีการประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่อง มีการสรุปผลการดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารระดับสูงได้รับทราบ แจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้รับรู้ถึงผลการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จและไม่สำเร็จของแต่ละกลุ่มเพื่อให้ทุก คนมีส่วนร่วมในการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของกลุ่ม โรงเรียนได้นำผลการประเมิน ของทุกกลุ่มมาสรุปเป็นภาพรวม โรงเรียนได้นำผลการประเมินมาทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป ผลการประเมินมาทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิยะดา บุญชัย ในการประเมินโครงการ เรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยใช้กระบวนการ PLC โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2560 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการของโครงการอยู่ในระดับมาก (วิยะดา บุญชัย, 2560)

4. ผลการประเมินโครงการ ด้านผลผลิต ได้แก่

4.1 ความสำเร็จของการพัฒนาอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ ในด้านคุณภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารจัดการโครงการเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยให้ผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมจัดการ งานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการ และการประเมินผลการทำงาน โดยโรงเรียนมีรูปแบบการดำเนินงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ชัดเจน มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพและนำผลการประเมินมาทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป ประกอบ กับบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา แผงบรรเทา ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานของโรงเรียนควรมีการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น (Best Practice) ในการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) ปัจจัยที่ส่งผลให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านคุณภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา นั่นก็คือ การจัดการเรียนการสอนอาจต้องใช้เวลาช้านานกว่าด้านการจัดการบริหาร เพราะด้วยเหตุที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการได้อย่างทันท่วงที เหมือนการบริหาร มีครูจำนวนไม่น้อยที่ยังปรับตัว

ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง บางส่วนกำลังศึกษาและค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง ในขณะที่ครูจำนวนหนึ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ (ชลธิชา แพงบรรเทา, 2557)

4.2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ โรงเรียนบ้านปากลงมุ่งเน้นการจัดการศึกษาตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล จะเห็นได้จากที่ครูทุกคนในโรงเรียนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลในทุกรายวิชาที่สอนเพื่อนำข้อมูลมาสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้ครูผู้สอนนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำทลายความสามารถของผู้เรียน เพราะครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน รู้จักแสวงหาความรู้พัฒนาตนเอง คิดเอง ปฏิบัติเอง เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตามความต้องการ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ประเด็นของครูผู้สอนที่มีผลการประเมินด้านครูมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับ ผู้เรียนสูงกว่าด้านอื่น น่าจะเป็นเพราะว่าการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาโรจน์ เทียนใส ได้ทำประเมินโครงการ เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ที่ว่า งานด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม โดยผู้ที่มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ (สาโรจน์ เทียนใส, 2552)

4.3 ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนที่พิจารณา จากการแข่งขันทักษะวิชาการของนักเรียน ซึ่งการเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการของนักเรียนมีความเหมาะสม และผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ เนื่องมาจากการที่นักเรียนไม่เคยได้เข้าแข่งทักษะวิชาการมาก่อนจนนักเรียนได้มีการเข้าแข่งขันและได้ผ่านเข้ารอบการแข่งขันไปถึงระดับชาตินั้นจึงทำให้เป็นความพึงพอใจที่ดีของผู้ปกครอง ส่วนผลการทดสอบระดับชาติการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของ

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็มีผลการทดสอบเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุที่นักเรียนมี พื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันในแต่ละปี และอัตราการบรรจุใหม่ การย้ายออกของครูในโรงเรียนมีมากทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูขาดความต่อเนื่อง ประกอบกับนโยบายทางการศึกษาที่ เปลี่ยนแปลงไม่ต่อเนื่องทำให้โรงเรียนต้องเปลี่ยนแปลง ตามทั้งนโยบายระดับชาติ และระดับจังหวัด การปรับตัวของโรงเรียนให้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งที่โรงเรียน ครูและนักเรียน ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ของสถานศึกษามีแนวโน้มลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา แผงบรรเทา ได้ทำ ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนใน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้ โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) เป็น โรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น (Best Practice) ในการประเมินโครงการแข่งขันความเป็น เลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี (ชลธิชา แผงบรรเทา, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้าน ปากลง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 สรุปผลได้ดังนี้ ด้านบริบท ของโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด และด้านความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ คือ 1) โรงเรียนควรนำผลการประเมินโครงการมา วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา เพื่อ กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนารายงานการประเมิน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 ให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) ควรนำขั้นตอนการ ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง ไป ปรับใช้ในโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพ การศึกษา 3) ควรนำผลการประเมินโครงการเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้รับทราบเพื่อให้การสนับสนุน และ เผยแพร่ อย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการประเมิน หรือวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ควรมีการประเมินในด้านผลกระทบ (Impact) เพื่อให้ทราบถึงผลที่ เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิต 2) ควรมีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการ ส่งเสริมความเป็น เลิศทางวิชาการของ นักเรียนโดยใช้เทคนิคและรูปแบบอื่น ๆ 3) ควรศึกษาปัจจัยหรือสาเหตุที่มี อิทธิพลต่อการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของ นักเรียน เพื่อได้ทราบถึง ความแตกต่าง

ของบริบทของโรงเรียน สภาพแวดล้อมหรือภูมิประเทศที่นักเรียนอาศัยอยู่และสถานที่ตั้งของโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนภายในโรงเรียน 4) ควรมีการประเมินโครงการทุกโครงการที่มีผลต่อการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ของนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ

เอกสารอ้างอิง

- โรงเรียนบ้านปากลง. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนบ้านปากลง.
- โรงเรียนบ้านปากลง. (2563). บันทึกการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านปากลง: พฤษภาคม 2563. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนบ้านปากลง.
- ชลธิชา แฝ่งบรรเทา. (2557). การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). เล่มที่ 133 ตอนที่ 115 ก 30 ธันวาคม 2559.
- วิยะดา บุญชัย. (2560). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้กระบวนการ PLC. ระเบียบ: โรงเรียนพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่.
- สาโรจน์ เทียนใส. (2552). การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. เรียกใช้เมื่อ 20 พฤษภาคม 2561 จาก <http://web.krisdika.go.th/lawHeadContent.jsp?fromPage=lawHeadContent&formatFile>.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determination sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607-610.